

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1997-1998

25 MARS 1998

ARTICLE 9 DU REGLEMENT

Interprétation

RAPPORT

fait au nom de la Commission spéciale
du Règlement

par MM. Michiel VANDENBUSSCHE (N)
et Eric van WEDDINGEN (F)

Ont participé aux travaux de la commission:

MM. Armand De Decker, Jan Béghin, Jean Demannez, Jean-Pierre Cornelissen, François Roelants du Vivier, Mme Andrée Guillaume-Vanderroost, MM. Guy Vanhengel, Benoît Veldekens, Robert Garcia, Eric van Weddingen, Mme Françoise Dupuis, M. Dominique Harmel, Mme Marie Nagy, MM. Walter Vandenbossche, Dominiek Lootens-Stael, Michiel Vandenbussche, Jacques De Coster et Bernard Clerfayt.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1997-1998

25 MAART 1998

ARTIKEL 9 VAN HET REGLEMENT

Uitlegging

VERSLAG

uitgebracht namens de bijzondere commissie
voor het Reglement

door de heren Michiel VANDENBUSSCHE (N)
en Eric van WEDDINGEN (F)

Hebben deelgenomen aan de werken van de commissie:

De heren Armand De Decker, Jan Béghin, Jean Demannez, Jean-Pierre Cornelissen, François Roelants du Vivier, mevr. Andrée Guillaume-Vanderroost, de heren Guy Vanhengel, Benoît Veldekens, Robert Garcia, Eric van Weddingen, mevr. Françoise Dupuis, de heer Dominique Harmel, mevr. Marie Nagy, de heren Walter Vandenbossche, Dominiek Lootens-Stael, Michiel Vandenbussche, Jacques De Coster en Bernard Clerfayt.

Le Président rappelle que la Commission se réunit afin de proposer à l'Assemblée plénière une interprétation de l'article 9.1 du Règlement suite à la démission de M. Mostafa Ouezekhti du groupe Ecolo.

L'article 9.1. du Règlement dispose que «peuvent constituer un groupe politique reconnu, les élus d'une même liste électorale qui a obtenu 10% des sièges au sein du groupe linguistique correspondant. En cas de fraction d'unité, le chiffre obtenu est arrondi à l'unité supérieure.»

Le groupe politique Ecolo ne comptant plus que six membres, il convient de se prononcer sur son maintien ou non en tant que groupe politique reconnu.

Le Président fait également observer que les effets de la démission d'un membre d'un groupe politique ont déjà été évoqués en novembre 1993 lors de la démission de Mme Ghislaine Dupuis du groupe politique FDF-ERE et de son adhésion au groupe PS ou encore plus récemment lorsque la démission de M. Benoît Veldekens du groupe PSC a été envisagée.

Le Président signale enfin que dans le rapport du 12 octobre 1989 présenté au nom de la Commission spéciale du Règlement par MM. Jean Demannez et Michiel Vandebussche, il est mentionné sous les dispositions de l'article 5 (devenu par la suite l'article 9 en discussion) que la constitution des groupes politiques est liée aux résultats du scrutin et est par conséquent fixée pour la durée de la législature.» (Doc. CRB n° A-1/1 - S.E. 1989, p. 2).

Si l'on s'en tient à cette interprétation, un groupe politique qui remplit la condition fixée à l'article 9.1 du Règlement au début de la législature suite aux résultats du scrutin reste reconnu même si en cours de législature, il ne remplit plus cette condition par suite de la démission d'un ou plusieurs de ses membres.

M. Michiel Vandebussche fait remarquer que la situation inverse doit également être envisagée: on ne peut pas devenir un groupe politique reconnu par suite de l'adhésion de nouveaux membres si l'on ne remplit pas la condition prévue à l'article 9.1 du Règlement en début de législature.

MM. Dominique Harmel et Jean Demannez sont favorables au maintien de la reconnaissance des groupes politiques sur la base des résultats électoraux, mais s'interrogent sur les effets que peuvent induire la démission d'un membre d'un groupe politique et son adhésion à un autre groupe politique sur la représentation des groupes au sein des commissions ou du Bureau ou encore sur le calcul de la dotation des groupes politiques.

De voorzitter herinnert eraan dat de Commissie bijeenkomt om de plenaire vergadering een interpretatie voor te stellen van artikel 9.1 van het Reglement, na het ontslag van de heer Mostafa Ouezekhti als lid van de Ecolo-fractie.

Artikel 9.1 van het Reglement luidt als volgt: «De verkozenen van een zelfde kieslijst, die in de overeenkomstige taalgroep 10% van de zetels heeft behaald, kunnen een erkende politieke fractie vormen. Ingeval een breuk van een eenheid wordt verkregen, wordt dat getal naar de hogere eenheid afgerond.»

Daar de Ecolo-fractie nog slechts zes leden telt, moet men beslissen of ze al dan niet nog als erkende politieke fractie wordt beschouwd.

De voorzitter merkt ook op dat er reeds in november 1993 is geweest op de gevolgen van het ontslag van een lid van een politieke fractie, toen mevrouw Ghislaine Dupuis ontslag nam als lid van de FDF-ERE-fractie en toetrad tot de PS-fractie, en recenter, toen het ontslag van de heer Benoît Veldekens als lid van de PSC-fractie overwogen werd.

De voorzitter wijst er ten slotte op dat, in het verslag van 12 oktober 1989 dat namens de Bijzondere Commissie voor het Reglement door de heren Jean Demannez en Michiel Vandebussche is uitgebracht, artikel 5 (dat later artikel 9 is geworden waarover nu gedebatteerd wordt) bepaalt dat "De samenstelling van de politieke fracties gekoppeld [is] aan de verkiezingsuitslagen en bijgevolg [geldt] voor de duur van de zittingstijd." (stuk BHR nr. A-1/1 - B.Z. 1989, blz. 2).

Als men zich aan deze interpretatie houdt, blijft een politieke fractie die bij het begin van de zittingsperiode op grond van de verkiezingsuitslagen voldoet aan de voorwaarde gesteld in artikel 9.1 van het Reglement, erkend zelfs als zij in de loop van de zittingsperiode niet meer aan die voorwaarde voldoet ten gevolge van het ontslag van één of meer van haar leden.

De heer Michiel Vandebussche wijst erop dat men ook met de omgekeerde toestand rekening moet houden: men kan geen erkende politieke fractie worden ten gevolge van de toetreding van nieuwe leden als men bij het begin van de zittingsperiode niet voldeed aan de voorwaarde gesteld in artikel 9.1 van het Reglement.

De heren Dominique Harmel en Jean Demannez zijn voor het behoud van de erkenning van de politieke fracties op basis van de verkiezingsuitslagen, maar stellen zich vragen over de mogelijke gevolgen van het ontslag van een lid van een politieke fractie en diens toetreding tot een andere politieke fractie voor de vertegenwoordiging van de fracties in de commissies of in het Bureau of voor de berekening van de dotaties aan de politieke fracties.

M. Dominique Harmel se demande à cet égard s'il ne convient pas de considérer que les règles de répartition proportionnelle sont fixées en début de législature.

MM. Eric van Weddingen et Jean-Pierre Cornelissen font observer que l'article 9.1 du Règlement tel qu'interprété en 1989 peut induire des situations illogiques, voire absurdes. Ainsi, qu'en est-il en cas de démission de la majorité des membres d'un groupe politique? On peut également s'interroger sur les effets qu'aurait la démission de l'unique membre du groupe politique VU sur le maintien de la reconnaissance de ce groupe politique. Toutefois, les problèmes évoqués ci-avant ne se posent pas actuellement.

Quant aux conséquences de la démission d'un membre d'un groupe politique et de son adhésion à un autre groupe politique sur la répartition proportionnelle entre les groupes politiques, MM. Eric van Weddingen et Jean-Pierre Cornelissen estiment qu'il faut s'en tenir au précédent appliqué en novembre 1993. Si l'on décidait de ne pas appliquer cette jurisprudence antérieure, il conviendrait de modifier l'article 9 du Règlement, ce qui n'est pas souhaitable actuellement.

Le Président fait la synthèse de la discussion:

- un groupe politique reconnu sur la base de l'article 9.1 du Règlement suite aux résultats électoraux reste reconnu quelle que soit l'évolution de sa composition en cours de législature;
- la représentation des groupes politiques au sein des commissions ou du Bureau et le calcul de leur dotation évoluent en fonction des modifications dans la composition des groupes politiques survenant au cours de la législature et de leurs effets sur les règles de répartition proportionnelle;
- il conviendra de préciser certaines dispositions du Règlement à l'occasion des travaux futurs de la commission.

Mme Marie Nagy, MM. Walter Vandenbossche, François Roelants du Vivier et Dominique Harmel se rallient expressément à la proposition émise par le Président. L'ensemble des membres de la Commission spéciale du Règlement s'y rallie par assentiment.

M. Dominique Harmel rappelle la proposition de modification du Règlement déposée par M. Denis Grimberghs «en vue de réglementer les effets des transfuges» (doc. n° A-97/1 – 95/96). Il insiste sur la nécessité d'une interprétation commune à l'ensemble des assemblées parlementaires bruxelloises.

Les Rapporteurs,

M. Jean DEMANNEZ
M. Michiel VANDENBUSSCHE

Le Président,

M. Armand DE DECKER

De heer Dominique Harmel vraagt zich in dit verband af of men er niet moet van uitgaan dat de regels voor de evenredige verdeling bij het begin van de zittingsperiode worden vastgesteld.

De heren Eric van Weddingen en Jean-Pierre Cornelissen wijzen erop dat artikel 9.1 van het Reglement zoals het in 1989 is geïnterpreteerd, aanleiding kan geven tot onlogische en zelfs absurde situaties. Wat gebeurt er bijvoorbeeld wanneer de meerderheid van de leden van een politieke fractie ontslag neemt. Men kan zich ook vragen stellen over de mogelijke gevolgen van het ontslag van het enige lid van de VU-fractie voor het behoud van de erkenning van deze politieke fractie. Deze problemen rijzen vandaag echter niet.

Wat de gevolgen betreft van het ontslag van een lid van een politieke fractie en zijn toetreding tot een andere politieke fractie voor de evenredige verdeling tussen de politieke fracties, zijn de heren Eric van Weddingen en Jean-Pierre Cornelissen van mening dat men hetzelfde moet doen als in november 1993. Als men beslist dit niet te doen, dan moet artikel 9 van het Reglement worden gewijzigd, wat op dit ogenblik niet wenselijk is.

De voorzitter vat de discussie samen:

- een politieke fractie die erkend is op basis van artikel 9.1 van het Reglement op grond van de verkiezingsuitslagen, blijft erkend onverschillig of haar samenstelling in de loop van de zittingsperiode verandert;
- de vertegenwoordiging van de politieke fracties in de commissies of in het Bureau en de berekening van hun dotatie veranderen als gevolg van wijzigingen in de samenstelling van de politieke fracties in de loop van de zittingsperiode en de gevolgen hiervan voor de regels inzake evenredige verdeling;
- tijdens volgende werkzaamheden van de commissie zullen bepaalde bepalingen van het Reglement moeten worden verduidelijkt.

Mevrouw Marie Nagy, de heren Walter Vandenbossche, François Roelants du Vivier en Dominique Harmel steunen uitdrukkelijk het voorstel van de voorzitter. Alle leden van de Bijzondere Commissie voor het Reglement stemmen ermee in.

De heer Dominique Harmel herinnert aan het door de heer Denis Grimberghs ingediende voorstel tot wijziging van het Reglement "om een regeling te treffen voor de gevolgen van het overlopen" (stuk nr. A-97/1 – 1995-1996). Hij dringt erop aan dat alle Brusselse parlementaire assemblees er eenzelfde interpretatie op nahouden.

De Rapporteurs,

Jean DEMANNEZ
Michiel VANDENBUSSCHE

De Voorzitter,

Armand DE DECKER

